

FANLARNI O'QITISHDA INNAVATSION WEB TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH METODIKASI

S.P. Kutliyev¹, L.E. Tojiboyeva², D.B.Sultonova³

¹TATU Urganch filiali assistent o'qituvchisi, q.sardor.86@gmail.com

²TATU Urganch filiali talabasi, lobartojiboyeva64@gmail.com

³TATU Urganch filiali talabasi, sultonovadurdona31@gmail.com

Abstract: This article presents the use of innovative web technologies in the teaching of subjects and the development of imagination and knowledge, as well as the methodology of using web technologies.

Annotatsiya: Ushbu maqolada fanlarni o'qitishda innovatsion web texnologiyalardan foydalanish va bu orqali tasavvur va bilimlarni o'stirish hamda web texnologiyalardan foydalanish metodikasi keltirilgan.

Key words: Use of ICT in the field of education, Web technology, technology, innovative, concept, methodical, psychological, pedagogical teams, parameters, innovative teaching.

Kalit so'zlar: Ta'lim sohasida AKTdan foydalanish, web texnologiya, texnologiya, innovatsion, konsepsiya, metodik, psixologik, pedagogik jamoalar, parametrlari, innovatsion o'qitish.

Jamiyatimizning barcha qatlamlarida innovatsion texnologiyalarni qo'llash borasida savodxonlikni uzluksiz ravishda oshirib borishda, axborot texnologiyalari sohasida inson kapitalini rivojlantirish kadrlarni tayyorlash va ular malakasini oshirish tizimini takomillashtirish, avvalo ilg'or zamonaviy axborot-kommunikatsiya, internet hamda raqamli texnologiyalar sohasidagi bilimlarni chuqur egallash orqali amalga oshiriladi.

Dars sifatini oshiradigan innovatsion texnologiyalarni nazarda tutgan holda. Innovatsiya - yangilik kiritish, yangilik, o'zgarish, atama asosan fan va texnika bilan bog'liq. Biroq, innovatsiya inson hayoti bilan bog'liq bo'lgan faoliyatida, ayniqsa, pedagogik ta'lim jarayonida yangi texnologiyalarni qo'llagan holda, o'qitish va tarbiyalashda katta yutuqlarga erishib, tobora ommalashib bormoqda. Innovatsiya – texnikaviy yangiliklar, texnologiyalar, fan yutuqlari va ilg'or tajribalarni joriy etish, ta'lim tizimida ta'lim sifati va samaradorligini oshirish, ta'lim jarayoniga yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etishdir. Innovatsion texnologiyalar innovatsiyalarni hayotga tatbiq etish usullari va vositalaridir. Mavjud g'oyalar va gipotezalarni yangilash orqali pedagogik texnologiyalarni qayta qurish jarayoni. O'quv jarayoniga innovatsion texnologiyalarni joriy etish orqali o'qituvchi o'zini yangi muhitga tayyorlashi kerak bo'ladi. Mamlakatimizda to'plangan yangi texnologiyalar, boy

tajribaga tayangan holda, ularni innovatsion texnologiyalar bilan uyg'unlashtirib, o'zimizning zamonaviy pedagogik texnologiyamizni yaratish bo'yicha ilmiy-uslubiy ishlarni birgalikda olib borish zarur. O'zimizning zamonaviy innovatsion pedagogik texnologiyalarimiz asosida "Innovatsion maktablar" tizimini yaratishga o'tishimiz kerak. Bunday maktablarda barcha fanlar bo'yicha axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalaniladi. Keyin "ustoz-o'qituvchi" o'rniga "ustoz-kompyuter-shogird" tizimi shakllanadi. Ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuv o'quvchilarda yangi tajriba orttirish, ijodkorlik va tanqidiy fikrlashni anglash, kelajakka intilishni tarbiyalash uchun zarurdir. Texnologiya - yunoncha "techne" – san'at, "logos" – o'qish (bilim, ta'lim). Keng ma'noda texnologiya bilimlar hajmi, tor ma'noda esa borliqni qayta tashkil etish (tubdan o'zgartirish) usulidir. Insoniyat tarixida inson dastlab ishqalanish texnologiyasini yaratgan, deb ishoniladi. Xalqaro ta'lim texnologiyalari jamiyati (ISTE) ma'lumotlariga ko'ra, bugungi kunda talab yuqori bo'lgan ko'plab ish o'rinlari so'nggi o'n yil ichida yaratilgan. Texnologiyalarning rivojlanishi globallashtirish va raqamli transformatsiyani kuchaytirishi bilan o'qituvchilar talabalarga kelajakdagi kareralarda muvaffaqiyat qozonish uchun zarur ko'nikmalarni egallashga yordam berishlari mumkin.

Fanlarni o'qitishda innovatsion web texnologiyalardan foydalanish metodikasi o'quv jarayonini yanada qulaylashtirish va o'quvchilar uchun ma'lumotlarni oson o'rganish imkonini beradi. Quyidagi usullar innovatsion web texnologiyalardan foydalanishning bir qancha misollarini taqdim etadi:

Interaktiv darslar: Interaktiv darslar, o'quvchilarga o'z tempida o'rganish imkonini beradi. Bu metodika, veb-integratsiya, veb-interfeyslar va interaktiv dasturlar orqali o'quvchilar bilan faol ishlashni ta'minlaydi. Misol uchun, interaktiv dasturlar orqali matematika yoki kimyo masalalarini yechish, qulay testlar va sinovlar tashkil qilish, virtual laboratoriya ishlari o'tkazish kabi imkoniyatlarni beradi.

Multimedia materiallar: Multimedia materiallar, o'quvchilarni qiziqtirish va ularga ma'lumotlarni oson o'rganish imkonini beradi. Bu metodika, video darslar, animatsiyalar, infografikalar, veb-saytlar, podcastlar va boshqa multimediy formatlari orqali ma'lumotlarni o'qitishni osonlashtiradi. O'quvchilar multimedia materiallarga kirib, o'z tempida o'rganish, izoh qoldirish va muloqotda qatnashish imkoniyatiga egalar.

Virtual va augmented reality: Virtual va augmented reality (AR) texnologiyalari, o'quv jarayonini yanada qiziqarli va interaktiv qilish uchun qulayliklar taqdim etadi. Virtual reality o'quvchilarni virtual muhitda tajriba qilishga imkon beradi, masalan, virtual laboratoriyalarda amaliy mashqlar o'tkazish. AR esa real dunyoda virtual ob'ektlarni ko'rish va ularga oid ma'lumotlarni o'qish imkonini beradi. Bu texnologiyalar o'quvchilar uchun o'zga xos va interaktiv ta'lim imkoniyatlarini yaratadi.

Bulut kompyuting: Bulut kompyuting texnologiyalari, o'quvchi va o'qituvchilar uchun ma'lumotlarga istalgan vaqtda va istalgan joyda kirish imkonini beradi. Bu metodika o'quvchilarni ma'lumotlarni o'rganish, jadvallar, dokumentlar, testlar va boshqa materiallarga oson va samarali kirishga imkon beradi. Ma'lumotlar o'simliklarida o'zgarishi, hamkorlik qilishi va o'qituvchilar bilan o'quvchilar o'rtasidagi aloqani yanada osonlashtiradi.

Sotsial media va jamiyatliklik: Sotsial media platformalari va jamiyatliklik texnologiyalari, o'quvchilar bilan o'qituvchilar, o'quvchilar bilan o'quvchilar, hamda o'quvchilar bilan boshqa ekspertlar o'rtasidagi muloqotni yaxshilaydi. Bu platformalar orqali o'quvchilar ma'lumot almashish, qo'llab-quvvatlash va o'z fikrlarini bayon qilish imkoniyatiga egalar. Bu yordamda o'quvchilar boshqa insonlar bilan ta'lim resurslarini va tajribalarini baham ko'rishadi.

Bu metodikalardan foydalanish, o'quvchilarni qiziqtirish, o'rganish motivatsiyasini oshirish, o'zlashtirish va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Shuningdek, bu metodikalar o'quvchilarda ish bilan bog'liq bo'lgan malakani rivojlantirish, samaradorlikni oshirish va texnik mahoratni oshirishga imkon beradi.

Huquqiy maslahatga e'tibor berish: Har qanday texnologiyani o'quv jarayonida qo'llashda, o'quvchilar, o'qituvchilar va ota-onalar uchun huquqiy maslahatga e'tibor berish juda muhimdir. Shuningdek, har qanday insonni ongini va mahoratini oshirish uchun texnologiyalardan to'liq foydalanishni ta'minlash uchun o'quvchilarga yaxshi ta'lim va ko'rsatkichlar taqdim etish kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Sardor Pulatovich Kutliyev, Oysuluv Matyaqubiva. Masofaviy ta'limda hamkorlikda o'qitish texnologisini qo'llash. International scientific conference "INFORMATION TECHNOLOGIES, NETWORKS AND TELECOMMUNICATIONS" ITN&T-2021. 2021/5/26, 303-306
2. Sardor Pulatovich Kutliyev. Smart ta'lim texnologiyalarini hozirgi ta'lim jarayonlaridagi o'rni. International scientific conference "INFORMATION TECHNOLOGIES, NETWORKS AND TELECOMMUNICATIONS" ITN&T-2022. 2022/4/30, 641-644
3. S Kutliyev, GR Dalerovich, [TA'LIM JARAYONIDA HAYOTIY MISOLLARDAN FOYDALANISHNING DOLZARBLIGI KEYS-STADI TA'LIM METODI](#), Journal of new century innovations 27 (1), 113-115
4. S.K Pulatovich, PB Yusupovich, GR Dalerovich. [O'RTA MAKTABLARDA INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA MOBIL ILOVALARDAN SAMARALI FOYDALANISH USULLARI](#). Journal of new century innovations 28 (1), 178-180

5. Madaminov Uktamjon Ataxanovich, Mamatqulov Mirjalol Saminjon o'g'li. MA'LUMOTLAR TUZILMASI VA ALGORITMLARI. Innovations in technology and science education. Vol. 2, Issue 9. 05/2023, 10-16.

6. Madaminov Uktamjon Ataxanovich, Bayramova Shohida Dilshodbek qizi. ZAMONAVIY WEB TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA MULTIMEDIALI WEB ILOVA ISHLAB CHIQISH. Innovations in technology and science education. Vol. 2, Issue 9. 05/2023, 17-24.

7. Madaminov Uktamjon Ataxanovich, Karimova Mumtozbegin Sobirboy qizi. OLIY TA'LIM TASHKILOTLARIDA WEB DASTURLASHNI O'RGATUVCHI AMALIY LOYIHA ISHLAB CHIQISH. Innovations in technology and science education. Vol. 2, Issue 9. 05/2023, 25-30.

8. Madaminov Uktamjon Ataxanovich, Bektemirova Risolat Shukurla qizi. PYTHON DASTURLASH TILI. Innovations in technology and science education. Vol. 2, Issue 9. 05/2023, 31-36.

9. Madaminov Uktamjon Ataxanovich, Qalandarova Kamola Shermet qizi. TA'LIMDA ZAMONAVIY RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA ULARDAN FOYDALANISHNI O'RGATUVCHI ELEKTRON RESURS ISHLAB CHIQISH. Innovations in technology and science education. Vol. 2, Issue 9. 05/2023, 37-42.